

Úvahy nad loňskou sklizní

Článek se pokouší shrnout bilanci sklizně roku 2024 a nastínit některé předpoklady pro tuzemský trh s obilovinami a krmnými směsmi.

Jak je výše uvedeno v grafech 1 a 2, loňská sklizeň ve světě z prvních odhadů z pohledu globálního nevykazuje žádné dramatické výkyvy. Z rozhodujících plodin pšenice jako takové a kukuřice byla sklizeň přibližně stejná jako sklizně předešlé. Ne úplně stejné je to v EU a v České republice, kde došlo k podstatnému poklesu produkce. Jde zejména o pokles pšenice. Samozřejmě, že je český trh závislý na evropském i světovém vývoji s komoditami.

Lze tedy předpokládat, že ze sklizně 2024 nebude možné očekávat nadměrné zásoby. Z grafu vyplývá, že ve světě není významný pokles pšenice ani kukuřice. Z hlediska Evropy je to už jiné. Pokles sklizně v těchto komoditách je významný a tam se tato skutečnost může projevit.

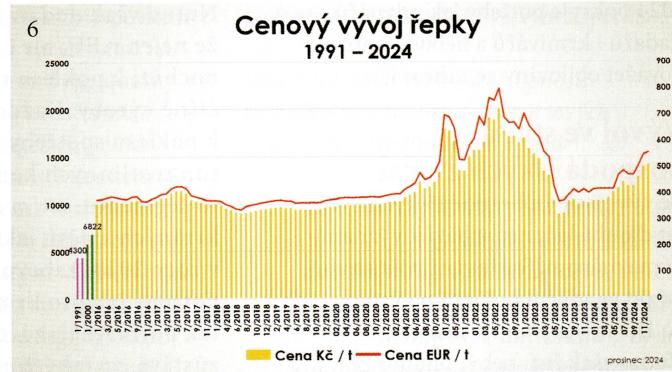
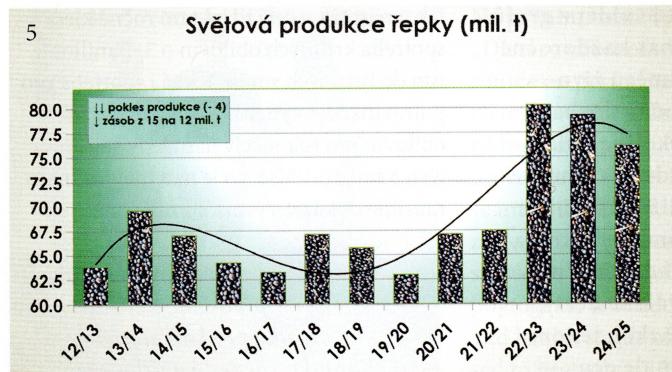
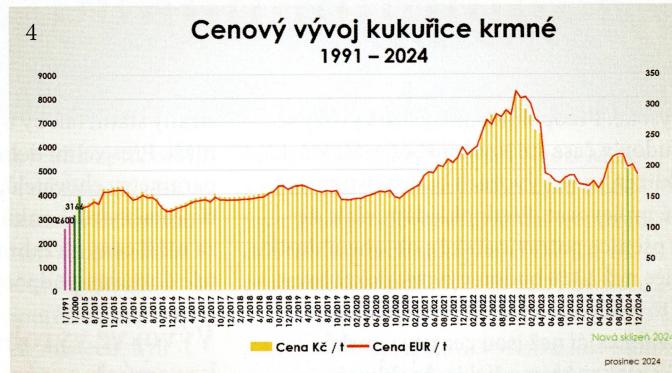
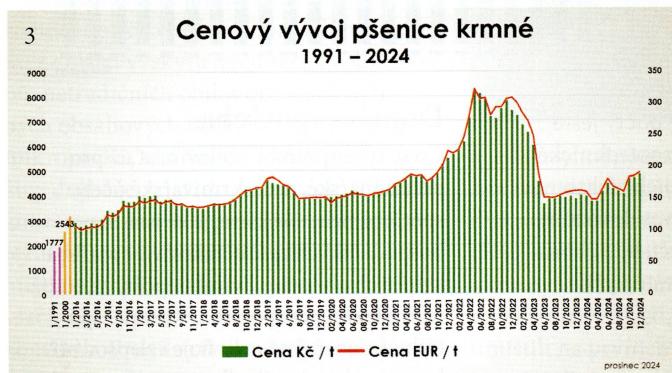
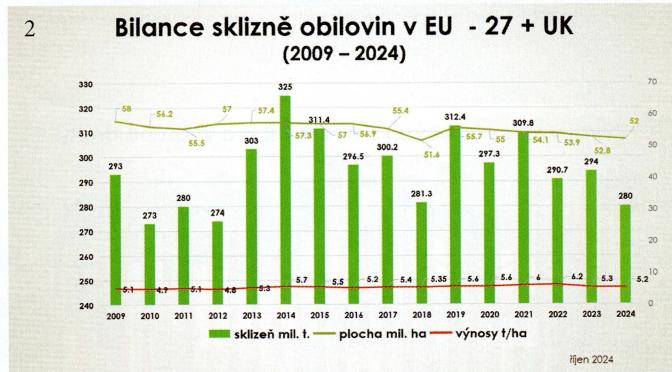
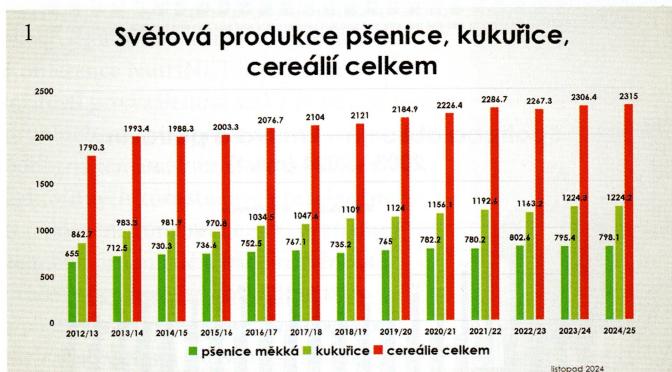
Cenový vývoj komodit

Jak jsem uvedl výše, z hlediska nižší produkce by logicky měly ceny stoupat. Jenže ono to této logice někdy úplně neodpovídá. Ne vždy na ceny komodit mají vliv logické okolnosti. Ale někdy více či méně ovlivňují ceny spíše mimořádné události ve světě, jako je sucho, vichřice, povodně či válečné konflikty. Česká republika je tak malý trh, který nemá na cenové relace

žádný vliv. Proto nám nezbude nic jiného, než každý den sledovat vývoj na francouzské burze (MATIF) a podle vývoje se rozhodovat, zda prodáme či ne. Stejný průběh je také u komodity řepky. Celková sklizeň řepky ve světě enormně klesla, cenový vývoj je podobný jako u obilovin.

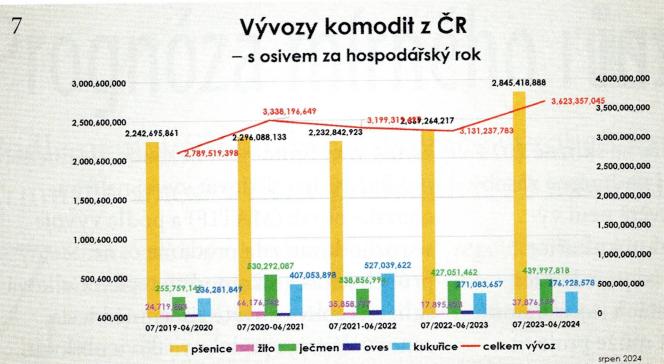
Vývozy komodit

Vývozy za období 07/2023–06/2024, jak je patrné z grafu 7, byly v porovnání s minulými lety vysoké. Stejně tak pokračují vysoké vývozy v měsících červenec, srpen a září, kdy tyto vývozy byly především ještě ze sklizně 2023. Těmito vysokými vývozy dochází ke snižování zásob z minulého období. I vývozy za období 10/24 pokračují a jsou

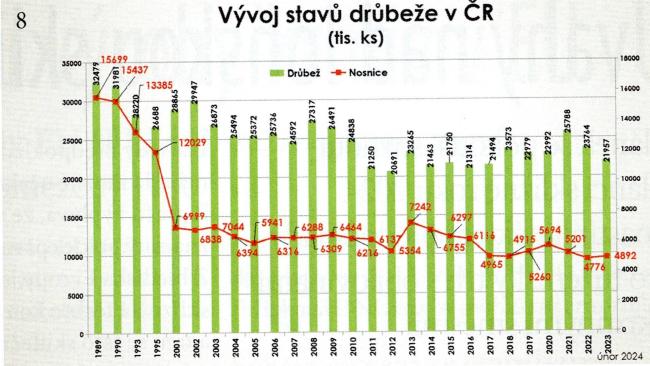

Z domova a ze zahraničí

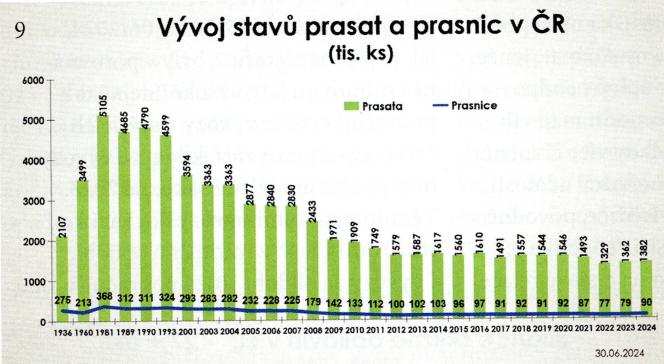
7

8

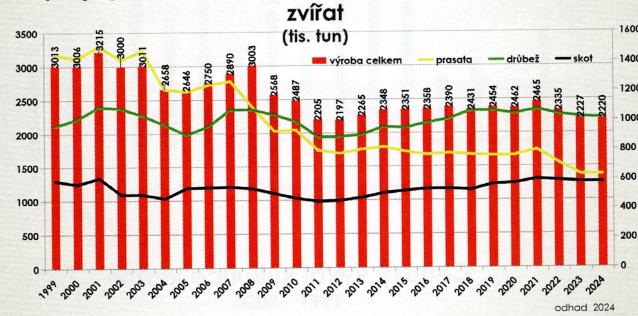
9

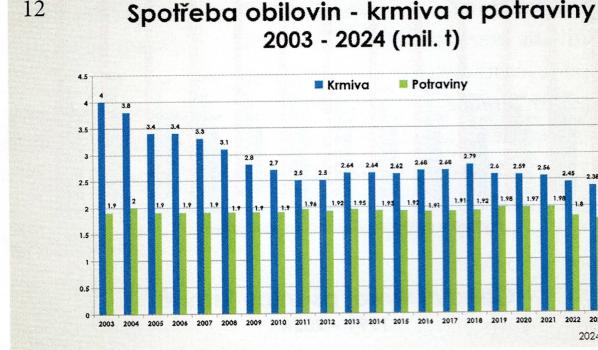
10

11 Vývoj výroby krmných směsí v ČR pro vybrané druhy zvířat (tis. tun)

12

vysoké. Předpokládám ale, že vývozy se budou v čase snižovat, neboť nižší loňská sklizeň se ve vývozech bude postupně projevovat. Předpokládám však, že u pšenice potravinářské s obsahem dusíku více než 13 % budou vývozy pokračovat, a to díky výšším prodejných cen v zahraničí než jsou ceny tuzemské. Co však můžeme říci je, že sklizeň 2024 pokryje potřeby jak mlynářů, sladařů i krmivářů a nebude nutno dovážet obiloviny ze zahraničí.

Vývoj ve stavu hospodářských zvířat

Ve vývoji stavu hospodářských zvířat dlouhá léta nedochází k významným změnám. Snižování počtu zvířat po prudkém poklesu po vstupu do EU se stavu téměř nemění. Nutno však říci, nebýt podpor ze

strany státu, tak by byly počty ještě nižší. Přes velmi dobré zootechnické parametry chovatelů, jejich efektivnosti nestačí však konkurovat dovozům za nižší ceny ze zahraničí, kde chovatelé dostávají podpory ještě vyšší.

Vývoj ve výrobě krmných směsí

Nutno však dodat, jak je vidět z grafů, že nejen v EU, ale i u nás každoročně dochází k poklesu rozlohu živočišné výroby. Každoročně dochází k poklesu spotřeby několika tisíc tun rostlinných komodit do tohoto segmentu, a tím i nižší produkce krmných směsí, jak tomu bylo třeba v roce 2024, zabezpečí dostatečně potřeby jak pro krmivářské účely, tak potravinářské. Otázkou jenom zůstává, za jakých to bude cen.

Domácí spotřeba

Co se týká spotřeby obilovin, ať už pro potravinářské, nebo krmivářské účely, spotřeba neustále klesá. Jaké jsou stavu hospodářských zvířat, taková je spotřeba krmných obilovin. Zvířat nepřibývá, tudíž nemůže stoupat spotřeba. Klesající spotřebu samozřejmě ovlivňuje i zlepšování konverze krmiv při výkrmu zvířat. To platí u nás, tak i v celé EU. I tam ročně klesá spotřeba krmných obilovin o 3–5 milionů tun do krmných směsí. Klesá i spotřeba na potravinářské využití. Z celkové sklizně obilovin pro tyto účely nám tedy stačí nejvýše 5 mil. tun. Vše, co je nad tuto hodnotu musíme dokázat vyvézt do zahraničí.

Ing. Zdeněk Kubík
předseda představenstva
Spolku pro komodity a krmiva
Kontakt: zdenek.kubiska@zznp.cz